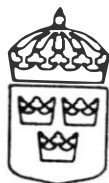


# Motion till riksdagen

1988/89:U549

av Lars Leijonborg (fp)

Situationen i Albanien



Mot.  
1988/89  
U549–555

Tövädret i Östeuropa har helt nyligen nått också Albanien, om än i begränsad utsträckning. Efter diktatorn Enver Hoxhas död har en försiktig öppning mot omvärlden ägt rum. Landet förtjänar dock sannolikt fortfarande beteckningen Europas hårdaste diktatur.

Albanien styrs enligt marxist-leninistiska principer. När andra kommunistländer sviktat i efterlevnaden av dogmerna har Albanien envist hållit fast vid en hård kommunism av gammalt märke. De andras bristande renlärighet har lett till att Albanien brutit med ett efter ett av sina socialistiska broderländer. Eftersom isoleringen från västerlandet redan var nästan total har de allt färre kontakterna med kommunistvärlden gjort Albanien nästan helt avskärmat från omvärlden. Undantagen har framför allt utgjorts av vissa kontakter med länder i tredje världen.

I skydd av denna isolering pågick och pågår fortfarande ett brutalt förtryck av oliktankande, etniska minoriteter och religiösa grupper. Förföljelserna inleddes redan strax efter kommunistpartiets maktövertagande i november 1944. Omvärldens uppmärksamhet på dessa kränkningar av mänskliga rättigheter har dock varit mycket begränsad. Det råder en rigorös censur och möjligheterna för utlänningar att röra sig i landet är begränsade.

Kristendomen har ända sedan apostolisk tid spelat en stor roll i albansk historia. Sedan 1400-talet har det också funnits ett starkt muslimskt inslag i landet. I landet bor också en grekisk minoritet. Många av dem är i religiöst avseende grekiskt ortodoxa. Detta är en dubbel belastning. Båda dessa egenskaper gör dem till måltavla för diskriminering och förföljelse.

En särskild händelse i de albanska religionsförföljelserna var det tal som Enver Hoxha höll den 6 februari 1967. Talet publicerades i det kommunistiska partiorganet (*Zeri i popullit*) dagen efter. Redan i maj samma år hade över 2 000 kyrkor och moskéer förstörts eller förändrats. Något senare förklarades all religiös aktivitet för olaglig. I den konstitution som antogs 1976 slogs fast att "staten erkänner ingen religion men stöder och utformar ateistisk propaganda med syfte att inplantera i mänskligheten den vetenskapligt materialistiska världsåskådningen" och "att grunda något slag av fascistisk, antidemokratisk, religiös eller antisocialistisk organisation är förbjudet".

De sparsamma rapporterna om förföljelserna talar om tortyr till döds, skenrättegångar, arkebuseringar och deporteringar. Hur många som drabbats är omöjligt att ha någon säker uppfattning om.

Den senaste tiden har Albanien alltså visat något större öppenhet mot omvärlden. Det är mycket viktigt att dessa kontaktförsök bemöts med

intresse från andra länders sida. Erfarenheten från andra kommunistländer säger att sådana kontakter är den bästa, och förmodligen enda, vägen att göra något för dem som är förföljda och fångslade.

Mot. 1988/89  
U549

Sveige bör söka trappa upp sina kontakter med Albanien. Regeringen bör på en gång markera vårt avståndstagande från förtrycket och vårt intresse för mer av kontakter mellan länderna.

Regeringen bör utforma en strategi för hur kontakterna mellan Sverige och Albanien kan förbättras. I det sammanhanget bör övervägas att öppna en svensk ambassad i landet. Albanien är det enda land i Europa där Sverige saknar ambassad. En sådan upptrappning av de diplomatiska förbindelserna skulle vara en markering av vårt intresse av närmare kontakter.

## Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om tätare kontakter mellan Sverige och Albanien i syfte att främja en utveckling mot större respekt för de mänskliga rättigheterna i det landet.

Stockholm den 25 januari 1989

*Lars Leijonborg (fp)*